

سرمقاله

وعده های حکومت و ناراضی مردم

حفیظ الله زکی

با تأخیر معرفی کابینه ناراضی مردم از حکومت وحدت ملی افزایش می یابد و اعتماد شهروندان به کارگرد دولت مردان جدید کمتر می شود.

در حالی که باید در یکی دو هفته اول سران حکومت معرفی کابینه خود اقدام می کردند اما رییس جمهور با توجه به مشکلاتی که میان دولتیم حکومتی موجود بود به مردم وعده داد که در چهل و پنج روز نخست، لیست کابینه اعلام خواهد شد.

شهروندان کشور چون از دشواری های فراروی حکومت و رییس جمهور آگاه بودند این تأخیر را نیز با توجه به اوضاع و شرایط سیاسی کشور معقول و منطقی دانستند و منتظر ماندند تا موعد مقرر فرا رسد. با فرا رسیدن زمان معرفی کابینه، تازه درزها و شکاف هایی که میان خواسته های دو دسته انتخاباتی موجود بودند، آشکار گردید.

اکنون ما در پایان صد روز نخست کاری حکومت قرار گرفته ایم. اما حکومت هنوز هم در معرفی حتماً بخشی از کابینه خود موفق نشده است. با این که چند هفته قبل سران حکومت باز هم وعده داد که به زودی و تا یک یا دو روز آینده بخشی از کابینه اعلام می شود: روزها گذشت و انتظارها به پایان رسید: اما کابینه اعلام نشد. پس از صد روز هم شهروندان انتظار ندارند که هر دو تیم روی تقسیم کرسی های و تعیین وزراء به توافق برسند. زیاده خواهی ها و امتیاز طلبی ها متناسفانه به یک فرهنگ پذیرفته شده در این مملکت تبدیل شده است و در فضای غبار آلود سیاسی هر فرد و یا گروهی سعی می کند به منافع فردی و یا گروهی خود برسد. از طرف دیگر سران تیم های انتخاباتی برای جمع آوری آرای مردم به هر تاکتیکی دست می زنند و به برخی افراد وعده های بلند بالا داده اند.

حال که هر دو تیم بر کرسی حکومت تکیه زده اند و مقام ها و پست های مهم حکومتی را میان خود تقسیم می کنند، این خواسته ها نیز برجسته تر از گذشته مطرح می شود: به دو دلیل:

۱- شاید سران حکومت وحدت ملی، با توجه به تعلقاتی که به برخی اقوام دارند و با توجه به حمایت هایی که از جانب برخی اقوام شده اند و با عنایت به فشارهای مضاعفی که این روز ها از سوی آنان بر سران حکومت وحدت ملی وارد می شوند، تصمیم بگیرند پست های کلیدی و مهم حکومتی را به تیم و یا قوم خاص اختصاص دهند و با وزارتخانه های بیشتری را تصاحب شوند: اما این تصمیم با توجه به اصل عدالت، مشارکت و تکررگویی که در قانون اساسی کشور به رسمیت شناخته شده، برای سایر اقوام و گروه ها قابل پذیرش نباشد.

۲- سران هر دو تیم انتخاباتی در دوران کمپاین برای جلب حمایت برخی اشخاص و گروه ها به آنها پست های بالایی دولتی را وعده سپرده اند و اکنون آنها از اختلافات و رقابت های هر دو تیم حکومتی به سود خود استفاده کرده و خواهان منافع بیشتری در دولت آینده هستند.

حال سران حکومت وحدت ملی از یک طرف باید اختلافات میان خود را در تقسیم قدرت و تعیین افراد حل کنند و از سوی دیگر باید هواداران دیرپوی خود را راضی نگه دارند.

کاری که در شرایط رقابتی و تنش آلود کشور بسیار دشوار و چه بسا ناممکن نظر می رسد.

به هر حال مردم در یکسال اخیر با چالش های زیادی مواجه گردیده و خسارات و ای مساید و معنوی بسیاری را به خاطر انتخابات و جنجال های پس از آن متحمل شده اند. دیگر برای مردم شرایط زندگی در افغانستان به حدی دشوار و غیر قابل تحمل گردیده که صبر و توان بیشتر برای شان باقی نمانده است و از این رو ممکن است مخالفان و ناراضیان نظام سیاسی فعلی از این فضا استفاده کرده و افکار مردم را به جانب دیگر سوق دهند.

سیزده سال پیش قدرت های بزرگ به همکاری کشورهای جامعه ی جهان برای نابود سازی تروریسم و حمایت از حقوق بشر به افغانستان آمدند. این کشورها که حمایت قاطع شوروی امنیت سازمان ملل متحد را با خود داشتند با یک برنامه ی وسیع و گسترده همکاری های نظامی، سیاسی و اقتصادی شان را با مردم افغانستان آغاز کردند.

مهم تر از همه، تشکیل دولت انتقالی متشکل از تمامی گروه ها در افغانستان و بازگشت صلح و ثبات نسبی به این کشور (سازمند، ۱۹۹۲).

پس از آن، آمریکا و شوروی امنیت در امر مبارزه با تروریسم، نیروهای مقاومت و سایر گروه های سیاسی که در خارج از کشور بودند توانستند در کنفرانس بن به یک توافق ملی که زمینه ساز تشکیل لویه جرگه دولت انتقالی، لویه جرگه قانون اساسی، انتخابات، بازسازی و ایجاد نیروهای امنیتی ملی بود، دست یافتند.

هم چنان افغانستان توانست که با کمک و همکاری مستقیم مالی، نظامی و سیاسی آمریکا و سازمان ملل متحد مفاد موافقت نامه بن را مرحله به مرحله به متصه اجرا و تطبیق قرار دهد.

پس از آن، آمریکا و شوروی امنیت در امر مبارزه با تروریسم، نیروهای مقاومت و سایر گروه های سیاسی که در خارج از کشور بودند توانستند در کنفرانس بن به یک توافق ملی که زمینه ساز تشکیل لویه جرگه دولت انتقالی، لویه جرگه قانون اساسی، انتخابات، بازسازی و ایجاد نیروهای امنیتی ملی بود، دست یافتند.

با بیش از صد کشور خارجی برگزار کنند: در این فصل، افغانستان گسترده ترین روابط دیپلماتیک را با کشورهای جامعه جهانی نیز که هدف شان نابودسازی القاعده و از بین بردن نظام بنیادگرای افراطی بود، نیل شدند.

افغانستان از این جایگاهی سیاسی متافع زیادی ملی و بین المللی را نصیب شد. در سطح ملی، برای نظارت جامعه جهانی نمی بود، پیچیده شکست دادن و از بین بردن آن برای نیروهای مقاومت بسیار مشکل بود و ثانیاً، اگر حمایت و نظارت جامعه جهانی نمی بود، مفاد موافقت نامه ماندن مفاد سایر نیروهای افغانستان با همکاری آمریکا و سازمان ملل متحد مفاد موافقت نامه بن را مرحله به مرحله به متصه اجرا و تطبیق قرار دهد.

در تاریخ افغانستان این برای اولین بار بود که شوروی امنیت از برای حمایت و نظارت جامعه جهانی در تاریخ سیاسی افغانستان موفق به تشکیل یک نظام ملی و برقراری روابط دیپلماتیک با کشورهای منطقه و جهان نمی شد. بنابراین این دیدگاه می شود که تا چه اندازه قدرت های بزرگ بر سرزشتن سیاسی و اقتصادی افغانستان تأثیر گذار بوده است. البته این تأثیر گذاری در سایر کشورهای ثروت مند عربی نیز به صورت جدی وجود دارد. از سوی دیگر، با توجه به آسیب پذیری های اجتماعی و اقتصادی که این کشور ها دارد،

و نظام قانونی، ملی مشارکتی ایجاد گردید. تغییر رژیم در افغانستان صورت گرفت و کشورهای جامعه جهانی نیز که هدف شان نابودسازی القاعده و از بین بردن نظام بنیادگرای افراطی بود، نیل شدند.

افغانستان از این جایگاهی سیاسی متافع زیادی ملی و بین المللی را نصیب شد. در سطح ملی، برای نظارت جامعه جهانی نمی بود، پیچیده شکست دادن و از بین بردن آن برای نیروهای مقاومت بسیار مشکل بود و ثانیاً، اگر حمایت و نظارت جامعه جهانی نمی بود، مفاد موافقت نامه ماندن مفاد سایر نیروهای افغانستان با همکاری آمریکا و سازمان ملل متحد مفاد موافقت نامه بن را مرحله به مرحله به متصه اجرا و تطبیق قرار دهد.

در تاریخ افغانستان این برای اولین بار بود که شوروی امنیت از برای حمایت و نظارت جامعه جهانی در تاریخ سیاسی افغانستان موفق به تشکیل یک نظام ملی و برقراری روابط دیپلماتیک با کشورهای منطقه و جهان نمی شد. بنابراین این دیدگاه می شود که تا چه اندازه قدرت های بزرگ بر سرزشتن سیاسی و اقتصادی افغانستان تأثیر گذار بوده است. البته این تأثیر گذاری در سایر کشورهای ثروت مند عربی نیز به صورت جدی وجود دارد. از سوی دیگر، با توجه به آسیب پذیری های اجتماعی و اقتصادی که این کشور ها دارد،

و نظام قانونی، ملی مشارکتی ایجاد گردید. تغییر رژیم در افغانستان صورت گرفت و کشورهای جامعه جهانی نیز که هدف شان نابودسازی القاعده و از بین بردن نظام بنیادگرای افراطی بود، نیل شدند.

افغانستان از این جایگاهی سیاسی متافع زیادی ملی و بین المللی را نصیب شد. در سطح ملی، برای نظارت جامعه جهانی نمی بود، پیچیده شکست دادن و از بین بردن آن برای نیروهای مقاومت بسیار مشکل بود و ثانیاً، اگر حمایت و نظارت جامعه جهانی نمی بود، مفاد موافقت نامه ماندن مفاد سایر نیروهای افغانستان با همکاری آمریکا و سازمان ملل متحد مفاد موافقت نامه بن را مرحله به مرحله به متصه اجرا و تطبیق قرار دهد.

در تاریخ افغانستان این برای اولین بار بود که شوروی امنیت از برای حمایت و نظارت جامعه جهانی در تاریخ سیاسی افغانستان موفق به تشکیل یک نظام ملی و برقراری روابط دیپلماتیک با کشورهای منطقه و جهان نمی شد. بنابراین این دیدگاه می شود که تا چه اندازه قدرت های بزرگ بر سرزشتن سیاسی و اقتصادی افغانستان تأثیر گذار بوده است. البته این تأثیر گذاری در سایر کشورهای ثروت مند عربی نیز به صورت جدی وجود دارد. از سوی دیگر، با توجه به آسیب پذیری های اجتماعی و اقتصادی که این کشور ها دارد،

نایبوستگی سیاست در افغانستان و فضای عمومی

علی قادری

سیاست نخبگان سیاسی دچار نایبوستگی مواجه است. این در حالی است که سیاست تنها امری کوتاه مدت و آبی نیست. سیاست متشکل از استراتژی و تاکتیک است. استراتژی بخش دراز مدت سیاست است.

مطالعه رفتار های انتخاباتی در هر کشور تا حدودی زیادی از چگونگی شکل گیری سیاست امری و بلند های سیاسی نخبگان سیاسی در فضای عمومی پسرده بر می دارد. در عالم سیاست افغانستان،

امنیتی و سبک دوش کردن افراد این وظیفه شان تلاش می نماید تا با این رفتارها و اقدامات اذهان مردم را نسبت به خود جلب و جذب کند. حال آن که سبک دوش کردن افراد از وظایف شان هم خارج از کار های داری به وجود نمی آورد و هم در دراز مدت نمی تواند پاسخگو و مفید باشد. زیرا، از زمانی که سیستم به وجود نیاید که سیستم به صورت خودکار از کارگزاران محسوبیت نخواهد تغییری محسوس مشاهده نخواهد شد.

چرا سیاست دچار نایبوستگی است. به باور نگارنده نایبوستگی سیاست به چند دلیل است. اول: یکی از مهمترین دلایل نایبوستگی سیاست در افغانستان ساخت قبیله ای جامعه ما ست. نظام سیاسی افغانستان به لحاظ حقوقی یک نظام مدرن محسوب می شود. دموکراسی به شکل که در قانون اساسی افغانستان تعریف شده است، سازوکار های دموکراسی می طلبد که نخبگان سیاسی برای بدست آوردن قدرت سیاسی در زمان کارزار های انتخاباتی وعده وعید های به مردم بدهد تا آرای آن ها را جلب کند و به قدرت سیاسی برسد. اما از آنجا که حمایت قدرت و سیاست ریشه در ساخت اجتماعی جامعه ما دارد، در فرادای پیروزی عملکرد ها قومی و قبیله ای می گردد و توجه به سیاست های دوران انتخاباتی نمی شود. بنابراین، نایبوستگی سیاست در افغانستان تا حدودی زیادی بر می گردد به ساخت قبیله ای جامعه افغانستان.

به همین خاطر، ما با سخن های ملی و فرا قومی در زمان کارزار های انتخاباتی مواجهیم ولی در فرادای پیروزی تجربه تلخ عملکرد های قومی را می چشیم.

سیاست نخبگان سیاسی دچار نایبوستگی مواجه است. این در حالی است که سیاست تنها امری کوتاه مدت و آبی نیست. سیاست متشکل از استراتژی و تاکتیک است. استراتژی بخش دراز مدت سیاست است.

می دهد. ناکار کردی نهادهای جامعه مدنی دلبلی دیگری شده است که رهبران سیاسی توجهی به رفتار های انتخاباتی خود ننمایند. نهاد های مدنی یا به دنبال انجوبازی افتاده اند و یا اینکه در دیدار با رهبران سیاسی تصمیم هم و عملکرد های آن ها تعجیب و تعریف کرده اند. این فضا در نهایت سبب شده است که نایبوستگی سیاست در افغانستان یک امر پیش پا افتاده در نظر گرفته شود.

با این حال، تأثیر آن بر فضای عمومی خطرناک است. با افزایش آگاهی و بالا رفتن سطح سواد مردم، شعور سیاسی مردم نیز دگرگون می شود و مردم خود در مورد سیاست رهبران سیاسی قضاوت خواهد کرد. در آن صورت، نتیجه نایبوستگی سیاست در افغانستان بدون اعتماد مردم به رهبران سیاسی و نفرت از سیاست خواهد بود. بی اعتمادی مردم بدون شک، در رفتار های انتخاباتی آن ها بروز خواهد کرد. سطح مشارکت سیاسی پایین خواهد آمد. مشروعیت انتخابات و حکومت کاهش پیدا خواهد کرد. این هزینه های است که در آینده حکومت افغانستان از آن متضرر خواهد شد. این تنها به این جا ختم نمی شود بلکه ثبات سیاسی نیز در خطر خواهد افتاد.

بنابراین، رهبران سیاسی باید متعهد به رفتار های انتخاباتی خود باشند. محور قرار دادن منافع شخصی در دراز مدت هم ضربه به بدنه سیاست نجیب افغانستان است و محبوبیت خود رهبران کاهش خواهد یافت. بی اعتمادی نتیجه حتمی نایبوستگی سیاست خواهد بود. هزینه زیاد می خواهد تا اعتماد مردم در دوباره جلب کرد. رفتار های کنونی رهبران بدون شک، آشنهنگی اجتماعی را بیشتر خواهد کرد.

کارتون روز

روزنامه افغانسان از همه دانشمندان و نویسندگان دعوت به همکاری می نماید. هیئت تحریر در ویرایش مطالب دست باز دارد. مقالات وارده بازگردانده نمی شود. مسئولیت مقالات به عهده نویسندگان آنها است و تنها سرمقاله یانگر دیدگاه روزنامه افغانسان میباشد.

روزنامه افغانسان بخش دری و پشتوی روزنامه اوت لوک افغانسان است.

www.dailyafghanistan.com Email: thedailyafghanistan@yahoo.com

Advertisement for 'The Daily Afghanistan Outlook' featuring a globe and the text 'The Leading International Association'.

صاحب امتیاز: دکتر حسین یاسا
مدیر مسؤول: محمد رضا هویدا
سرمدیر: حفیظ الله زکی
کاریکااتورست: خالق علی زاده
دو زبان: حسن زاده، محمد صالحی، علی اصغر زاهدی، مصطفی.
مسئول وب سایت: محمد علی بهرامی
آدرس: کابل، شهرک امید سبز، فاز چهار، کوچه ششم، خانه نمبر ۷-۱۲۷